

<http://www.Yashilmisho.com>

Email: Info@Yashilmisho.com

Print: 1398/12/06

سربازان دفاع از میراث طبیعی مردم ایران باشیم

جنگل های ایران به ویژه جنگل های هیرکانی در شمال کشور با قدمتی میلیون ها ساله امروز در دستان ما است و چاره ای جز این نداریم که سربازان دفاع از میراث طبیعی مردم ایران و حفاظت از آن برای آیندگان باشیم.

ایرنا- داریوش غفاری : جنگل های شمال کشور که به جنگل های ناحیه رویشی هیرکانی یا خزری، جنگل های مرطوب شهرت یافته اند هم چون نوار سبزی حاشیه جنوبی دریای خزر و نیم رخ شمالی رشته کوه البرز از آستارا تا گلیداغی را به طول تقریبی ۸۰۰ کیلومتر، عرض ۲۰ تا ۷۰ کیلومتر و ارتفاع ۲۸۰۰ متر از سطح دریا پوشانده اند.

۸۰ گونه گیاهی درختی و ۵۰ گونه درختچه ای در این جنگل ها شناسایی شده که اغلب آنها از تیپ های آمیخته راش، ممرز، بلوط، افرا و توسکا هستند.

این نوارسبز شمال کشور در استان های گیلان، مازندران و گلستان واقع است. منطقه هیرکانی دارای آب و هوای مرطوب بوده و متاثر از دریای خزر است. این منطقه از آستارا در گیلان آغاز شده و تا ارتفاعات جنگل گلستان در استان گلستان ادامه می یابد. اصلی ترین درختان این جنگل ها پهن برگ هستند.

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسوولان و دست اندرکاران منابع طبیعی و محیط زیست کشور همزمان با هفته منابع طبیعی، با اشاره به جنگل ها و مراتع به عنوان ریه های تنفسی شهرها و عوامل نگهدارنده خاک، از دست اندازی افراد سودجو به جنگل ها و منابع طبیعی بخصوص در شمال کشور ابراز تأسف شدید کردند و افزودند: دستگاه های مسوول باید قاطعانه با تعدی به جنگل ها به هر بهانه ای اعم از هتل سازی و جذب گردشگر و ساخت حوزه علمیه تا برخی توجیهات به ظاهر قابل قبول، مقابله کنند.

لازمه پی بردن به ضرورت حفاظت از جنگل ها، نیاز به دانستن اهمیت و نقش این نعمت خداوند بر حیات موجودات زنده به خصوص انسان ها و آگاهی رسانی درباره فواید وجود جنگل ها و زیان هایی که ناشی از نابودی آنها بر بشریت تحمیل می شود، است.

درختان با دریافت دی اکسید کربن موجود در هوای اطراف کره زمین و مصرف آن در تولید مواد غذایی مورد نیاز خود برای رشد و نمو، موجب تولید اکسیژن می شوند. محققین معتقدند که یک هکتار جنگل می تواند در یک سال ۲.۵ تن اکسیژن تولید کند که این مقدار تامین کننده اکسیژن مورد نیاز برای زنده ماندن ۱۰ انسان در یکسال است.

از سویی افزایش گاز دی اکسید کربن در هوا سبب گرم شدن زمین، ایجاد خشکی و شیوع بیماری های تنفسی و عصبی می شود.

جنگل ها همچنین در تعدیل حرارت محیط نقش موثری را ایفا می کنند. در تابستان بخشی از گرمای خورشید را جذب و باعث کاهش سرمای زمین و در زمستان نیز همچون پوششی مانع از دست دادن حرارت آن می شوند.

این فرآیند باعث می شود تا در تابستان هوای داخل جنگل چند درجه خنک تر از هوای اطراف آن و در زمستان نیز گرم تر از محیط پیرامون باشد. همچنین بالا بودن رطوبت نسبی هوا، تبخیر ناچیز و تولید اکسیژن در جنگل سبب لطافت محیط جنگل می شود.

آلودگی های ناشی از وسایل دودزا و آلاینده های خارج شده از کارخانجات و سایر منابع آلوده کننده، همچنین حرکت و جایجایی ماسه ها و گرد و غبار به وسیله باد می تواند اثر نامطلوبی بر زندگی انسان ها بگذارد و باعث ایجاد بیماری ها و مختل شدن امورات روزمره شود که می توان با کاشت درختانی چون اکالیپتوس، کاج، گردو، افرا و چنار از انتقال این ذرات و عوامل بیماری زا جلوگیری کرد.

فعالیت جانوران ریز و ریشه دوانی گیاهان و درختان در زمین باعث ایجاد منافذ متعددی می شود که می تواند مقدار زیادی آب را در خود نفوذ داده و ذخیره کند. بر اساس بررسی کارشناسان میزان آب نفوذی به زمین بر حسب نوع جنگل ۵۰۰ تا ۲ هزار متر مکعب در سال و در هر هکتار برآورد شده است که این مقدار به مراتب بیشتر از زمین های غیرجنگلی است.

جنگل ها و پوشش گیاهی مراتع باعث می شوند تا نزولات آسمانی با فرصت بیشتری در خاک نفوذ کنند و از جاری شدن آب در سطح زمین بکاهد، بدین ترتیب در کنترل آب های سطحی نقش موثری را ایفا می کنند.

فرسایش خاک که باعث جاری شدن سیل می شود به فرآیندی گفته می شود که در آن ذرات خاک از بستر اصلی خود جدا شده و به کمک یک عامل انتقال دهنده آب یا باد به مکانی دیگر حمل شود. در عرصه های جنگلی درختان می توانند با استقرار و ریشه دوانی در خاک مانع جدا شدن ذرات از هم و در نتیجه مانع فرسایش آبی یا بادی شوند.

این در حالی است که در عرصه های غیرجنگلی نزولات آسمانی و باد می توانند خسارات جبران ناپذیری همچون سیل و توفان به دنبال داشته باشند.

علاوه بر موارد ذکر شده نقش اقتصادی جنگل ها را نیز می توان از مزایای اصلی آنها برشمرد. جنگل ها دارای فوایدی نظیر تولید چوب و کاغذ و مصارف آنها در ساختن در و پنجره، وسایل خانه، صنعت کشتی سازی، ریل راه آهن، فیبر مصنوعی و تولید نوعی پلاستیک و دیگر موارد هستند.

علاوه بر تولید علوفه، از گیاهان کف جنگل نیز می توان برای مصارف دارویی، صنعتی و خوراکی استفاده کرد.

با مزایای و فواید متعددی که به بخشی از آنها اشاره شد، انسان ها به نوعی بدرفتاری با این نعمات پرفایده الهی مبادرت می ورزند.

جنگل های میلیون ها سالانه ایران که میراث طبیعی ملت ایران محسوب می شوند با دلیل عواملی نظیر بهره برداری بی رویه و بیش از اندازه به منظور تامین چوب و سوخت، قطع سرشاخه های درختان به منظور تامین خوراک دام، تبدیل جنگل به زمین کشاورزی، صنعتی و مسکونی، بروز آفات و بیماری ها و چرای احشام در معرض نابودی قرار دارند.

از سویی از مهم ترین عوامل نابودی جنگل آتش سوزی بوده که هر ساله به ویژه در فصل پاییز به علت ریزش برگ و افزایش برگ خشک در کف جنگل صدها هکتار از عرصه های جنگلی از بین می روند که عامل عمده این آتش سوزی ها انسان ها هستند.

بر اساس موارد ذکر شده می توان بار دیگر تاکید کرد که حفظ و حمایت از جنگل ها به عنوان یک سرمایه ملی و پایدار و میراث طبیعی با برخورداری از ارزش های زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی فراوان که در قرآن کریم به عنوان انفال از آنها یاد شده، برای همه ما به عنوان سربازان دفاع از میراث طبیعی ضروری است.